

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat ei corporaliter suos subditos deserere? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Virum liceat Episcopo propter aliquam persecutionem corporalem, deserere gregem sibi commissum?

880

Alicet Episcopo propter aliquam persecutionem temporalem, corporaliter deserere gregem sibi commissum. Dicit enim Dominus Ioannis 10. quod ille est mercenarius & non verè pastor, qui videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit. Dicit autem Gregorius in Homil.* quod lupus super oves venit, cum quilibet iniustus & raptor fideles quosque atque humiles opprimit. Si ergo propter persecutionem alicuius tyranni Episcopus gregem sibi commissum corporaliter deserat, videtur quod sit mercenarius, & non pastor.

*opus 13.
c. 19. &
20. et 10.
10. lec. 2.
cor. 2. &
1. Cor. 1.
1. fi. co. 1.
fin. & 2.
Cor. 11. fi.
* Ho. 14.
in Euan.
inter pri.
& med.*

¶ 2 Præterea, Prouerbiorum sexto dicitur. Fili, si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam. Et postea subdit, Discurre, festina, suscita amicum tuum. Quod exponens Gregor. in Pastoralis, dicit *, Spondere pro amico est animam alienam in periculo suæ conuersationis accipere. Quisquis autem ad viuendum alijs in exemplum proponitur, non solum ut ipse vigilet, sed etiam ut amicum susciat, admonetur. Sed hoc non potest facere, si corporaliter deserat gregem. Ergo videtur, quod Episcopus non debeat causa persecutionis, corporaliter suum gregem deserere.

*par. 3. c. 5
anse me.*

¶ 3 Præterea, Ad perfectionem Episcopalis status pertinet, quod proximis curam impendat. Sed non licet ei, qui est status perfectionis professus, ut omnino deserat ea, quæ sunt perfectionis. Ergo videtur, quod non liceat Episcopo se corporaliter subtrahere ab executione sui officij, nisi fortè, ut operibus perfectionis in monasterio vacet.

S E D contra est, quod Apostolis, quorum successores sunt Episcopi, mandauit Dominus Matth. 10. Si vos persecuti fuerint in vna ciuitate, fugite in aliam.

RESPONDEO dicendum, quod in qualibet obligatione

Sec. Sec. Vol. iij. s f tione

tione præcipue attendi debet obligationis finis. Obligant autem se Episcopi ad exequendum pastorale officium propter subditorum salutem. Et ideo ubi subditorum salus exigit personæ pastoris præsentiam, non debet pastor personaliter suum gregem deserere, neque propter aliquod commodum temporale, neque etiam propter aliquod personale periculum imminens, cum bonus pastor animam suam ponere tenetur pro ouibus suis. Si verò subditorum saluti possit sufficere in absentia pastoris per alium provideri, tunc licet pastori vel propter aliquod ecclesiæ commodum, vel propter personæ periculum, corporaliter gregem deserere. Vnde Augustinus dicit in epistola ad Honoratum *, Fugiant de civitate in civitatem servi Christi, quando eorum quisquam specialiter à persecutoribus quæritur, ut ab alijs, qui non ita quærentur, non deseratur ecclesia. Cum autem omnium est commune periculum, hi qui alijs indigent, non deserantur ab his, quibus indigent. Si enim perniciosum est, navam in tranquillitate navem deserere, quanto magis in fluctibus? ut dicit Nicol. Papa, * & habetur septima quæst. 1.

*Epif. 180
non mul-
tū remo-
tè a prin.
10. 2.*

*7. q. 1. c.
Sciencia-
ris.*

*Hom. 14.
in euāg.
cir. med.*

Ad primum ergo dicendum, quod ille tanquam mercenarius fugit, qui commodum temporale, vel etiam salutem corporalem, spirituali saluti proximorum præponit. Vnde Gregor. dicit in Homil. * Scire in periculo ovium non potest, qui in eo quod ovibus præest, non oves diligit, sed lucrum terrenum querit. Et ideo opponere se contra periculum, crepidat, ne hoc quod diligit, amittat. Ille autem qui ad evitandum periculum recedit absque detrimento gregis non tanquam mercenarius fugit.

Ad secundum dicendum, quod ille qui spondet pro aliquo, si per se implere non possit, sufficit ut per alium impleat. Vnde prælatus si habet impedimentum, propter quod non possit personaliter curæ subditorum intendere, suæ sponsioni satisfacit, si per alium provideat.

Ad

Ad tertium dicendum, quod ille qui ad episcopatum assumitur, assumit statum perfectionis secundum aliquod perfectionis genus; a quo si impediatur, ad aliud genus perfectionis non tenetur, ut scilicet necesse sit eum ad statum religionis transire. Imminet tamen sibi necessitas, ut animum retineat intendendi proximorum salutem, si opportunitas adsit, & necessitas requirat.

ARTIC. VI.

Utrum liceat episcopo aliquid proprium habere?

881

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod Episcopo non liceat aliquid proprium possidere. Dominus enim dicit Matthæi decimonono, Si vis perfectus esse, vende, & vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni, & sequere me. Ex quo videtur, quod voluntaria paupertas ad perfectionem requiratur. Sed Episcopi assumuntur ad statum perfectionis. Ergo videtur, quod non liceat eis proprium possidere.

*inf. q. 186
a 3. ad 5
& opus.
18. c. 17.
& 18.*

¶ 2 Præterea, Episcopi in Ecclesia tenent locum Apostolorum, ut dicit glossa *, Luca decimo. Sed Apostolis Dominus præcepit, ut nihil proprium possiderent, secundum illud Matthæi 10. Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris. Unde & Petrus pro se & pro alijs Apostolis dicit, Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; Matth. 19. Ergo videtur, quod Episcopi teneantur ad huiusmodi mandati observantiam, ut nihil proprium possideant.

*et gl. Be-
da, c. 10.
in Lu. a,
non longe
a pri. 1. 2*

¶ 3 Præterea, Hieronymus dicit ad Nepotianum *, Cleros Græcè, Latine fors appellatur, propter quod clerici dicuntur, quia de sorte Domini sunt, vel quia ipse Dominus fors, id est, pars clericorum est. Qui autem Dominum possidet, nihil extra Deum habere potest. Si autem aurum, si argentum, si possessiones, si variam suppellectilem habet, cum istis partibus non dignatur Dominus fieri pars eius. Ergo videtur, quod non solum Episcopi, sed etiam clerici debeant proprio carere.

*tom. 1. Es
refertur
12. q. 1. c.
clericus.*

SI 2 SED